

«Το δώρο των Χριστουγέννων»

Αν ο Χριστιανισμός επικράτησε μέσα στο θρησκευτικό πλουραλισμό και την ιδεολογική αποσάθρωση των πρώτων αιώνων της μετά του Χριστού εποχής οφείλεται στο γεγονός ότι η ηθική του διδασκαλία στηρίχθηκε στο πρότυπο και στο παράδειγμα του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού που είναι η ενσάρκωση της αρετής, της αγάπης και της θυσίας. Τα χρόνια εκείνα υπήρχε ένας παράταιρος κόσμος, μέσα σε ένα φυλετικό μωσαϊκό της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας που έφτανε στο λυκόφως της και παράδερνε μέσα σε κακομεταχειρισμένες κοσμοθεωρίες και μύθους που γεμίζουν το κεφάλι αλλά αδειάζουν την ψυχή. Ένας μεγάλος ρώσος συγγραφέας ο Μαξίμ Γκόργκι παρασταίνει τους κενολόγους αυτούς ως εξής: *«Εκεί βρίσκεις και περκάλι¹ για σάβανα και πίσσα και καντιοζάχαρη και βόρακα² για τις κατσαρίδες, μα δεν βρίσκεις τίποτα το φρέσκο, το καυτό, το γερό. Πας κοντά τους με πονεμένη την ψυχή, μην αντέχοντας πια την μοναξιά, διψασμένος ν' ακούσεις κάτι ζωντανό....και σου προσφέρουν ξαναμασημένες χλιαρές μπουκιές, σκέψεις από βιβλία που τις μηρυκάζουν και έχουν ξινίσει από την πολυκαιρία. Και αυτές οι ξεραμένες και σκληρές σκέψεις έχουν πάντα τόσην ανακολουθία που, για να σου τις εξηγήσουν, μεταχειρίζονται μια τεράστια ποσότητα από άδεια λόγια».*

Αυτήν ακριβώς την ώρα και την εποχή έφτασε το πλήρωμα του χρόνου. Ο Μεσσίας και Λυτρωτής του κόσμου γεννήθηκε για να κηρύξει, να θυσιαστεί, να σταυρωθεί και να αναστηθεί. Από τότε μια μικρή αρχικά παρέα ανθρώπων μετέφερε σε όλον τον κόσμο το απλό αλλά βαθύ μήνυμα του Θεανθρώπου. Αγάπη, ειρήνη, ταπείνωση, θυσία. Ίσως το μήνυμα μέχρι και σήμερα να ακούγεται παράλογο, επαναστατικό και για πολλούς ουτοπικό. Όμως, ήταν και είναι το μόνο «φρέσκο» και «γερό» μήνυμα το οποίο οι απλοί ψαράδες της Γαλιλαίας μετέφεραν σε όλο τον κόσμο, τόσο οι ίδιοι όσο και οι μαθητές τους. Από τόπο σε τόπο κήρυτταν την αγάπη και την θυσία ως το μόνο λίκνο πολιτισμού στον κόσμο και ως δυνατότητα σωτηρίας στους ανθρώπους. Οι κήρυκες του χριστιανισμού πέθαναν με το χαμόγελο στο πρόσωπό τους και με την σιγουριά στην καρδιά τους ότι θα συναντήσουν τον αναστημένο Χριστό και θα ζήσουν μαζί στην Βασιλεία των Ουρανών. Έτσι σιγά σιγά το πλήθος δημιούργησε μια νέα θρησκευτική συνείδηση που άλλαξε όλο τον κόσμο. Όμως, όπως και για τη γέννησή Του στο σπήλαιο της Βηθλεέμ, τα πράγματα δεν έγιναν τόσο ομαλά. Ο

¹ Τρόπος ύφανσης. Το περκάλι έχει πάνω από 180 κλωστές ανά τετραγωνική ίντσα.

² Ο βόρακας είναι ένυδρο ορυκτό του βορίου. Χρησίμευε τα παλαιότερα χρόνια ως κατσαριδοκτόνο.

μικρός Χριστός βίωσε την φυγή και τον κίνδυνο του θανάτου από πολύ νωρίς και το Ευαγγέλιό Του πάλεψε σκληρά για να σωθεί από τις αλλοιώσεις και τις νοθείες των σοφών της εποχής, αλλά και των εγωπαθών εκκλησιαστικών ανδρών. Βέβαια όχι πάντοτε χωρίς πληγές. Μικρότερες μεν από την αντίσταση που έφερνε, μεγαλύτερες δε από τις παραχωρήσεις που έκανε. Ο Χριστιανισμός νίκησε όχι μόνο λόγω της ηθικής του διδαχής, αλλά κυρίως από την δυνατή ακτινοβολία του Εσταυρωμένου Θεανθρώπου. Με αυτά, κυρίως, τα δυο όπλα κατόρθωσε να επιβιώσει έως και σήμερα, παρά τους κοινωνικούς μετασχηματισμούς και τις πνευματικές ανακατατάξεις που έφερε ο ρους της Ιστορίας. Έτσι ο Χριστιανισμός μέσα από την Εκκλησία εξακολουθεί να υπάρχει και θα υπάρχει ως το τέλος του κόσμου αφού έχει καταδικαστεί στην αθανασία. «*Πύλαι άδου ου κατισχύσουσιν αυτής*»³, λέει ο Χριστός για την Εκκλησία.

Όλο το φως που μετέδωσε στον κόσμο ο Χριστιανισμός συγκεντρώνεται σε ένα πρόσωπο. Στην μορφή του Ιησού Χριστού και μάλιστα Εσταυρωμένου όπως λέει ο απόστολος Παύλος. Κάθε χρόνο τέτοιες μέρες Τον φέρνουμε ως Βρέφος στον κόσμο. Αφήνουμε την σκληρή μας καρδιά να πλησιάσει τον μικρό Χριστό μήπως και μαλακώσει, μήπως πελεκηθεί από την αθωότητα και την γλυκύτητα ενός Βρέφους. Ξυπνούμε μέσα μας την τρυφερότητα, την συμπόνια και την ελπίδα που δίνει στον καθένα μας η εικόνα ενός νεογέννητου παιδιού. Όμως, μικρός ο κόπος μας, μικρό και το κέρδος μας και εννοώ βέβαια το πνευματικό. Γιατί; Επειδή το Βρέφος αυτό μίλησε σε όλη του τη ζωή με ελάχιστες λέξεις και είναι οι εξής: Αγάπη, ειλικρίνεια, αγνότητα. Αγάπη, οίκτος, εμπιστοσύνη. Αγάπη, υπομονή, θυσία. Αγάπη, μετάνοια, ταπείνωση και πάλι Αγάπη. Ο κόσμος όμως που γεννήθηκε και έζησε ως άνθρωπος ζητούσε, ζούσε και μιλούσε με άλλες λέξεις. Πλούτος, νίκες, δόξα, μακροζωία, σαρκολατρεία και υστεροφημία για να μην φοβούνται τον τάφο. Η συνεννόηση μαζί Του εξακολουθεί μέχρι και σήμερα που θα γιορτάσουμε για 2017 φορές την γέννησή Του, να είναι πολύ δύσκολη. Οι σύγχρονοί Του για να απαλλαγούν από την παρουσία του τον σταύρωσαν, τον θανάτωσαν. Εμείς όμως που είμαστε και χριστιανοί, κάνουμε κάτι χειρότερο. Τον προδίδουμε, παραποιούμε το κήρυγμά Του για να το φέρουμε στα μέτρα μας. Αναμασούμε τα λόγια του ευαγγελίου Του χωρίς να τα καταλαβαίνουμε. Κρατούμε τους τύπους και διώχνουμε ανθρώπους και Χριστό από την ζωή μας. Εορτάζουμε με όλους τους τύπους την γέννηση της εγκόσμιας ζωής Του. Μετέχουμε στις ακολουθίες έστω και λίγοι. Νιώθουμε ευλάβεια έστω και μόνο μέσα στο ναό. Δοξάζουμε την γέννηση Του έστω και με συντριβή μικρή. Αυτό είναι το θέμα; Τον δοξάζουμε με τα χείλη αλλά η καρδιά μας είναι απούσα. Είναι κρύα. Κρατάμε τους τύπους, αλλά χάνουμε την ουσία. Ο κόσμος δυο χιλιάδες χρόνια τώρα

³ Ματθ. 16, 18.

χριστιανικής παρουσίας ζει ένα θαυμάσιο θέαμα. Τιμούμε το όνομα του Χριστού, όμως οι ισχυροί σφάζουν και οι αδύνατοι μισούν. Οι πλούσιοι χορταίνουν και οι φτωχοί πεινούν. Οι μωροί πληθαίνουν και οι σοφοί σιωπούν. Ο χριστιανός λοιπόν, δεν κινδυνεύει σήμερα, όπως νομίζουν πολλοί, από τους πολιτικούς των κρατών, από τους τεχνοκράτες των τραπεζών και από τους θεωρητικούς της αθεΐας. Κινδυνεύει από τον τυπικό τρόπο που πιστεύει στον Θεό του. Από την πίστη χωρίς καρδιά, χωρίς αγάπη, χωρίς έλεος. Κινδυνεύει από έναν σκληρό, εσωτερικό, τυπικό φονταμενταλισμό που εμποδίζει να γεννηθεί ο Χριστός στην καρδιά μας.

Στο μυθιστόρημα του Ντοστογιέφσκι ο «Ιεροεξεταστής», ο πρωταγωνιστής ετοιμάζεται να κάψει τον Χριστό για να σώσει τον Χριστιανισμό. Σήμερα δυστυχώς αυτή η φωτιά ανάβει κάθε μέρα μέσα στις καρδιές των χριστιανών. Πρέπει να ζούμε τα θαύματα της παρουσίας Του και όχι να τηρούμε μόνο τους Λόγους Του. Πρέπει να προσδοκούμε την μέλλουσα ζωή και όχι να εξαγνίσουμε αυτή που ζούμε. Πρέπει να είμαστε με τον άνθρωπο και όχι με το «Σάββατο». Ας προσπαθήσουμε να προσφέρουμε στον Χριστό το δικό μας πνευματικό δώρο. Στον εσπερινό των Χριστουγέννων και στα ιδιόμελα στιχηρά του⁴, όλος ο κόσμος, ορατός και αόρατος προσφέρει δώρα στον νεογέννητο σωτήρα. Οι άγγελοι τον ύμνο, οι ουρανοί τον αστέρα, οι μάγοι τα δώρα, οι ποιμένες το θαύμα, οι άνθρωποι την Μητέρα Παρθένο. Εγώ προσωπικά τί να προσφέρω; Να του προσφέρω την καρδιά μου για να γεννηθεί; Να του δωρίσω τις αμαρτίες μου για να σκεπαστεί; Να του δώσω την σκληρότητά μου για να ζεσταθεί; Να του χαρίσω την αλαζονεία μου για να τραφεί; Όλ' αυτά ευχαρίστως θα τα δεχθεί. Ένα δώρο μόνο δεν θα δεχθεί. Την υποκρισία μου. Αυτή είναι ο προσωπικός μου Ηρώδης που προσπαθεί να καταδυναστεύσει την ζωή μου και ο Χριστός γνωρίζει από σφαγείς, όπως ο Ηρώδης, και θα απομακρυνθεί. Ποτέ δεν θα δεχθεί την υποκρισία. Η υποκρισία πηγάζει από την τυπική κατανόηση του ευαγγελίου. Αυτό που ονομάζουμε φαρισαϊσμό. Μόνο αυτό δεν θα δεχτεί ως δώρο ο Χριστός μας.

Ας ευχηθούμε και ας προσευχηθούμε αυτές τις άγιες ημέρες που ετοιμαζόμαστε να ζήσουμε, να παλέψουμε για να απομακρύνουμε την υποκρισία, την σκληροκαρδία, την τυπολατρία από τη ζωή μας και την καρδιά μας, έτσι ώστε το πανάγιο Βρέφος της Βηθλεέμ να αναγεννήσει την δική μας ζωή και να την ευλογήσει χαρίζοντας το έλεός του.

Αρχιμ. Ειρηναίου Λαφτσή
21 Δεκεμβρίου 2017

⁴ Τέταρτο στιχηρό του Εσπερινού των Χριστουγέννων.